

Цетиње, 21. априла

Црна Гора сјутра прославља рођендан Њенога Краљевског Височанства Књагинње Милене. Тога дана наш народ кроз пуних пет деценијама радосна срца давао је израз дубокоме поштовању и неизмјерној љубави, којом је прожет према вјерној супрузи свога Господара и заслужној народној Мајци. Црногорац, колико год се поноси мудрошћу и небројеним заслугама свога владарца, исто толико се дичи врлинама Књагинње Мајке, која је кроз дуги низ година по крај свога супруга вршила своју од Бога јој намјењену улогу као ријетко која жена, као мало која владарка у историји много већих и богатијих народа. За многа своја добра Црна Гора је захвална и срећној чиници, што ју је Бог обдарио Књагињом, која је мудрим вршењем свога позива добила од свога народа најљепшу награду у називу Народне Мајке.

Нека Свемогући још дуго поживи нашу милу Народну Мајку на радост Књажевске Породице и понос Црне Горе!

Велика поплава у Србији

Братску нам Краљевину Србију овога прољећа задесила је велика несрећа. Сиљне поплаве, које су настале од дуготрајних бујних киш и провала облака, уништиле су усјеве у најљепшим и најплоднијим њивним крајевима. Пострадала је највише богата и питома Шумадија — срце Србије. Опустошени су читави крајеви. Вода је уништила поља и њиве, понијела многе стаје и учинила велику штету у имању и животу становништва.

Вијест о тој великој несрећи, каква се по своме обиму и по броју жртава у Србији одавно не памти, бацила је у дубоку жалост сав народ братске нам Краљевине, и задала огромну бригу њеним управљачима. Све што има срца и средстава од висине пријестола до сиротињске колибе, покренуло се да жртвама притекне у помоћ. Бол народа у Србији одјекнуо је по свијема земљама гдје Србин живи. Зар треба и помињати, да се велика несрећа због поплаве у Шумадији најприје и најдубље коснула срца Црне Горе и њенога народа! Бол Србије и наш је бол. Кад је ма каквом несрећом повријеђен и најмањи дио њенога народа, у живац је диригута и сва Црна Гора. Овога пута је тај бол још већи, и ми смо сви дубоко ожалосћени, јер је штета, која је задесила богатну Шумадију, оставила велики број наше драге браће без куће и средстава за живот.

Црна Гора од Пријестола па до најсиротињег Црногорца искрено учествује у невољи своје браће у Србији. Као и увијек, ми смо и сада срцем и душом с њима. Ми немамо чиме толико да им притекнемо у помоћ противу невоље, која је дошла као пошљедица елементарне несреће, али имамо за њих искрене братске сузе и ваздашњу гото-

вост, да с њима дијелимо сваку недаћу. Кад бисмо имали у изобилју средстава, не би им била потребна нијачија помоћ осим наше. Ми знамо, колико су они нама добра чинили, па нам је сада већа туга, што им не можемо помоћи онако и онолико, колико би нам срце хтјело. Па ипак, неће бити Црногорац, који нешто може одвојити од својих уста, а да сада својим прилогом не би притекао у помоћ браћи из Србије, који су унесрећени поплавом. Први је за ту племениту циљ дао свој прилог наш Господар. За Њим ће шљедовати и остали, који могу. Наши прилози неће бити у стању да утру сузе поплављених у Шумадији, али ће им то бити видан доказ, да је Црна Гора и у таквим приликама увијек једна душа и једно срце са народом Србије.

Краљевина Црна Гора

Узбунио се један сарајевски српски лист противу проглашења Црне Горе за Краљевину. Он вели, да вијести о томе растурају њемачки и аустриски листови, и то као по команди, у часовима, „кад каква несрећа задеси српски народ“. Њему је веома жао, што се шире вијести о проглашењу Краљевине, која би требала да буде као нека утјеха за велику тужну српску народну поволу анексије Босне и Хрцеговине. За тијем се забавља узвишеном личном гњурањем Господара, којем у име захвалности за муке, које је поднио за добро српског народа, даје читав букет шарених сокакких израза из познатог рјечника неких жалосних новјих српских листова. Наравно, то му је лако чинити испод крила ћесарских власти у Сарајеву. Несрбима или заведеним Србима тамо може да буде нападање на Црну Гору прави спорт, док за критику њихових домаћих невоља треба имати много куражи. Напошљетку завршава с напоменом, да ће Црна Гора бити Краљевина без народа, у којој је једна половина у тамницама, док је друга у америчким рудницама!

У мало ријечи сручено много неваљалства. Чисто да се посумња, да ли то пишу Срби.

Са Цетиња су до сада у више махова категорички демантоване вијести страних листова о проглашењу Црне Горе за Краљевину. Што неки велики европски листови, и покрај демантија са наше надлежне стране, упорно понављају поменуте вијести, биће да то долази отуда, што сами од себе налазе, да би било нешто сасвијем природно, да се Црна Гора управо ове године прогласи за Краљевину. Дакле, не треба се чудити тијем новинарскијем вијестима, противу којих су се толико узбунила родољубива чувства редактора реченог сарајевског српског т. ј. несрпског листа.

Што се тиче прогласа Краљевине, ми поново наглашујемо, да, колико смо извијештени, на то на нашем надлежном мјесту нико озбиљно и не помишља.

Црна Гора је одавно Краљевина, а Књаз Никола Краљ.

Црна Гора је Краљевина по угледу, који ужива у свијету; по

гласу, који има у Словенству и Српству; по важности, која јој се придаје са стране моћних чинилаца европске политике; по положају, који има на Балкану; по озбиљности и трезвености свога народа; по условима, које има за своју љепшу будућност, и по историској улози, која јој је од Бога и народа српског намијењена на Балканском Полуострву.

А наш Господар?

Он је одавно крунисан Краљевском Круном, која није сливена од злата и искићена драгим камењем, већ круном народне љубави, којом је крунисан ради својих великих заслуга за Црну Гору и српски народ. Његова круна није плод таштине, нити је у њој оличена каква парадна мисао за обмањивање лажнојерна свијета. Она је вијенац Његових и Његовог народа небројених мука, које су заједнички поднели у ових педесет година за добро ове увијек слободне српске земље. Ту круну ставили су Црногорци одавно на Његову главу, и Он је за њих и Краљ, и Цар, и украс, и понос, и уопште оличење угледа и славе Црне Горе. Хоће ли Господар да и формалан облик оном, што одавно постоји у народној души, и што Српство и остали аустриски свијет сматра као своје право, — на име и прогласити Краљевство, које је по свијетом својим атрибутима већ ту — то ми не знамо, то је Господарева лична ствар. Свакако, кад би то и било, не би се тражили савјети од сарајевског српског листа, ни би се ко освртао на негово писање, које је испад пакости, зависти и злоће.

На крају неколико ријечи о тамницама и рудницама. Црна Гора има 300.000 становника, и тек сад се може замислити, колико је у исто вријеме неваљао и глуп поменути српски лист, кад тврди, да је једна половина од тога броја у америчким рудницама, а друга у тамницама. Само продана или до крајности мржњом задојена душа може тако што написати о једној српској држави. И гдје се то пише; — у Сарајеву, за које је ова иста Црна Гора најмање крива, што је анектирано, јер се никад није ничим обвезала, да њена права анексијом Босне и Хрцеговине нијесу повријеђена. И још више: за вријеме анексионе кризе, кад су Црна Гора и Србија због Босне и Хрцеговине хтјеле заратити, тај исти српски лист, који сад овако несрпски пише, препоручивао је Србији и Црној Гори да се смире и да признају свршени чин. А сад, ето, напада Црну Гору због судбине, која је задесила Босну и Хрцеговину без икакве наше кривице.

„Нова завјера“ у Црној Гори

Сензациона вијест: нова завјера, нова хапшења у Црној Гори!

Извор јој се налази у два листа у Биограду, који стално воде бригу о нама. А да и гдје другде би могао бити извор таквим измишљотинама о Црној Гори, до у редакцијама та два биоградска листа!

Прича о новој завјери овако је испредена:

Г. Јован Пламенац, министар унутрашњих дјела, добио је миг(1), да скује нову завјеру. Он, који је легао на посао, „да покоље оно мало народних људи, што је пуким случајем још остало на слободи“, организовао је завјеру, коју ће тобоже открити у мјесецу јуну ове године. Кад је открије, у масама ће похапсити „народне људе“ и „невине жртве“, а кривицу за завјеру подметнути неким у Биограду. На тај ће се начин „црногорска тиранија“ потпуно ослободити од остатка немилых јој противника у земљи, а подметањем кривице неким у Биограду послужиће та тиранија циљевима аустриске политике, чијој су држави црногорски власници још прије анексије продали високи Ловћен!

То је садржина измишљотине о новој завјери у Црној Гори.

Сваки поштени Србин на ово ће се насмијати. Безазлени људи неће се сјетити, шта се крије под том измишљотином. Треба дуго имати посла са пакленим душама, које снују такве вијести, па да се упознају намјере, којима се тежи помоћу тијех измишљотина.

Ми ћемо те намјере одмах овдје разголитити.

На двије или три недјеље пред погибију Краља Александра у Биограду, у новосадској „Застави“ био је саопштен чланак под натписом „Црни се облаци вију над земљом Србијом“. У њему је било јављено, да Краљ Александар спрема замку народним људима, и да је у ту сврху наредио својој полицији, да скује завјеру, коју ће заказанога дана открити и подметнути је опозицији, да би под тим изговором сви њени прваци могли бити похапшени и осуђени.

Поменути чланак у „Застави“ с планом је био објављен, и објавиле су га саме убице Краља Александра. Намјера је била оваква: ако завјера, која је у истини постојала (то је потврдио догађај од 29. маја!), буде откривена и завјереници ухваћени, тад ће се њихови пријатељи у јавности позивати на тај чланак као на доказ, да се раније знало, да је Краљ Александар сам себи подметнуо завјеру, да би похапсио „невине“ жртве; ако пак завјера успије, ништа не мари — свршени чин свако ће признати.

Исти је начин био употребљен и противу Црне Горе. Уочи 22. октобра 1907. кад су на Цетињу ухваћене бомбе, добро познати листови у Биограду непрестано су јављали, да наша влада спрема завјеру, па је подметне опозицији. Видјело се касније, шта је било и шта се хтјело. Све је било доказано. Бомбе заиста нијесу биле кртоле.

Сад се по трећи пут јавља, да се у нас спрема завјера од стране власти и да је организује г. Јован Пламенац.

Ми знамо, шта се хоће том вијешћу. Она је за нас доказ, да се завјера доиста спрема, **само не у Црној Гори**, и да се унапријед хоће да подметне влади, па ако успије, добро је; ако не, заграјаће хор ђавола српске слоге: раније смо јавили, да је подметнута.

Али, тај фишек нише не пали. Краљ Александар био је жртва так-

ве обмане; ми пак имамо да за-
хвалимо само Богу, срећи и родо-
љубљу нашег народа, што смо Цр-
ну Гору 22. октобра 1907. спасли
од велике несреће, и од сада ћемо
сваку такву вијест примати озбиљно
и знаћемо се управљати. За сваки
и најмањи покушај у томе правцу
ми знамо, гдје ћемо тражити крив-
це, и наћи ћемо их, и ако нијесу
у Црној Гори.

S'il vous plait!

Њ. Кр. В. Књагињи Милени

Љубави дане, пуни ли си среће,
Бог свемоћни твој нам протече,
Пирега пијеће, пића свија звезда,
Нашем небу заја сјајна звјезда.

Звјезда Марко, ти нам дође сретна
Четрдесет и седмача лета,
Двадесет другог априла се роди
Црној Гори срећу руководи.

У брак среће ступи предвечере
С пашин Ошеч династије свете,
На престоу наше Отаџбине,
С којег су ми славе поштануле.

Срећна Марко, срећу ми породи,
Са великим Отаџбину сроди,
Расшириће Вама сјајна крила
За будућу срећу нама свима.

Срећа, слава нек Ва милости нама,
Са свет срца честитало Вама

Рећи дана и крсног мјена.

И срећавца Вашег јубилеја.

Његови, 20. априла 1910. год.

Стеван Ђ. Оташевић,
оф. нар. војске.

Дневник

Румунско изасланство. Вечерас

стиже у нашу пријестоницу специ-
јално изасланство, које шаље Ње-
гово Величанство Краљ Румуније
Карол I, да у име Његово и Кра-
љевине Румуније честита нашем
Господару педесетгодишњицу Ње-
гове владавине.

Долазак изасланства Краља Ру-
муније у нашу пријестоницу видан
је доказ ријетке пажње Краља Ка-
рола I. према нашем Господару и
Његовом Дому.

У доласку тога изасланства оли-
чен је и израз симпатија, које бо-
гата и просвијећена једнојерна нам
Румунија гаји наспрам своје посе-
стрине Црне Горе.

Манифестација пажње румунског
двора према нашем двору сасвијем
је природна и разумљива. Узрок
тој лежи у сродности трудова и
плодности рада, којим су овјенча-
ли своја имена Краљ Румуније и
Књаз и Господар Црне Горе. Њ.
Величанство Краљ Карол I. учинио
је за Румунију исто онолико добра,
колико и наш Господар за Црну
Гору. Под Краљем Каролом Руму-
нија се проширила, постала срећна,
богата, напредна и јака. Радом и
успјесима у истоме правцу и Књаз
Господар задужио је своју Црну
Гору, Румунија и Црна Гора, за-
хваљујући мудрости и мукама сво-
јих владарца, постале су виђене и
славне, постале су чинилице, с којим
се рачуна на Балкану. Шта је при-
родније, дакле, но кад се даје видна
израза пажњи између владарца
таквих двију земаља, између вла-
доца, који су сродни по својим
успјесима и по великим заслугама
за своје државе!

Још су два момента, који ту ма-
нифестацију чине природном и ра-
зумљивом.

Уз Краља Румуније сједи на при-
јестолу владарка, која је Богороди-
ца и која је позната књиже-
вноме свијету као „Кармен Силва“.

И жица небеске појезије чини
хармонију међу двором у Букуре-

шту и двором на Цетињу као не-
што што се само од себе разумије.

Напошлетку, у нашем се двору
налази, као вјерна љуба будућег
посиоца наше круне, кћи старо-
древног мекленбуршког владарач-
ког дома, којој је краљевски ру-
мунски двор веома близак по сродству.

Ми се радујемо доласку изаслан-
ства Краља Карола и поздрављамо
га срдачном добродошлицом.

Господар Краљу Петру. Његово
Краљ. Височанство Књаз Господар
поводом велике несреће од попла-
ве у Шумадији послао је о Ускрсу
Краљу Петру ову депешу, којом је
Краљу уједно честитао ускршње
празнике:

Тек из накнадних вијести о по-
плави у Шумадији дознао сам за
сву величину елементарне несреће,
која је задесила срце драге Ти Ср-
бије. Дубоко ме дира бол, који
због тога дијелиш са цијелим Тво-
јим народом, па Те молим да за-
једно с њиме примиш Моје и Мо-
јих Црногораца искрено учешће у
вашој жалости.

НИКОЛА

Краљ Петар Господару. Њего-
во Величанство Краљ Петар одго-
ворио је на Господарево саучешће
овом депешом:

Веома сам тронут срдачним уче-
шћем, које Ваше Краљ. Височан-
ство узима и елементарној несрећи,
која је задесила нашу драгу Шу-
мадију.

Благодарим најискреније на че-
ститци Христовог Воскресенија и
желим да Ваше Краљевско Висо-
чанство са цијелом Књажевском
Породицом у здрављу и срећи до-
чека и прослави благе дане

ПЕТАР

Господарев прилог. Његово Кр.
Височанство Књаз Господар при-
ложио је за пострадале од поплаве
у Шумадији 4.000 динара. Прилог
је упућен Краљевској Владави у Био-
град.

Саучешће Књажевске Владе.

Наша влада изјавила је телеграф-
ским путем своје саучешће Краљев-
ској Влади у Београду због по-
плаве у Шумадији.

Забава у корист поплављених
у Србији. Његово Височанство
Књаз Петар покренуо је мисао, да
се на Цетињу приреди концерт и
лутрија у корист браће, која су
страдала од поплаве у Шумадији.
Племенита мисао младога Књаза
нашла је на најтоплији одзив у
свијема редовима пријестоничкога
грађанства. Због краткоће времена
и других текућих послова није се
могло организовати нешто у већим
размјерама, те је прво похитало
друштво „Његош“, које стоји под
покровитељством Њ. В. Књаза Пе-
тра, да оствари мисао свога висо-
ког заштитника. Оно приређује су-
тра у вече у просторијама Зетског
Дома концерт са лутријом и игран-
ком. Због узвишене сврхе, којој је
забава намијењена, цијене су ложа-
ма и сједиштима повишене, али то
неће сметати, да посјета буде обил-
на и да одговори задатку, који
забава има.

Почетак је забави сјутра у вече
у 8½ часова

Како смо извјештени, за исту
сврху спрема се под покровитељ-
ством Њ. В. Књаза Петра такође
једна забава, коју ће приредити
цетињско грађанство.

Ускршњи празници. Свијетли
празници Христовог Васкрса про-
ведени су на Цетињу по староме на-
шем обичају. Првог дана Ускрса у
манастирској катедралној цркви би-
ла је свечана архијерејска литургија,
коју је служио Високопреосвећени
Господин Митрополит са свештен-

ством. На литургији су били Књаз
Нашљедник и Књагиња Милица,
који су одмах по литургији, пошто
су претходно честитали Господину
Митрополиту празнике, на Своме
аутомобилу отпутовали на Ријеку
да честитају празнике Својим милим
родитељима Књазу Господару и
Књагињи Милени.

Господар, Књагиња, Књагињица
Ксенија и Књаз Петар провели су
заједно празнике на Ријеци у дворцу
Љесковцу. Књаз Петар се првога
дана вратио са Књазом Нашљед-
ником и Књагињом Милицом на
Цетиње, те је први дан вече и цио
други дан провео код свога узви-
шенога брата и Књагиње Нашљед-
нице.

На Ријеци је у кругу Књажевске
Породице био за вријеме благих
дана као гост г. бригадир сердар
Јанко Вукотић.

Вратио се на Цетиње. Његово
Краљ. Височанство Књаз Господар
вратио се, праћен од г. бригадира
Јанка Вукотића, другог дана Ускрса
са Ријеке на Цетиње

Књаз Мирко на Цетињу. Ње-
гово Височанство Књаз Мирко до-
путовао је синоћ са Крушевца на
Цетиње.

Вратила се из Рима. Јуче по
подне вратила се из Рима Њено
Височанство Књагињица Вјера, која
је дуже вријеме провела у гостима
код Њихових Величанстава Краља
Виктора и Краљице Јелене. Њено
Височанство допратио је из Рима
на Ријеку г. Мих. Поповић I. ађу-
тант Господарев.

Лијеп приказ влада ачке паж-
ње. Другога дана Ускрса, допуто-
вавши са Ријеке, Господар се на
Свој аутомобилу био зауставио
у дворишту Двора Књаза На-
шљедника, да се из гестибила
са Књазом Нашљедником вратио
из дворишта, отирио је са врха сте-
пеница у парку преко пута од Дво-
ра ступица г. бригадира Јанка Ву-
котича, који га је позвао к Себи.
Прекрасно саопштан простодушно
и сасвим похитало је прво Го-
сподару и Књагињи, који су га
узели у Своју средину, миловали га
и шалили се с њиме, куражећи га
да се дотакне главе коња, који је
ту близо стајао упрегнут у Госпа-
дарев калешин. По томе је јединац
г. бриг. цијеливао Господара и На-
шљедника у руку и поново био ис-
праћен у парк, гдје га је чекала
његова бона

Овај дивни приказ владачке
пажње и њежности дубоко је га-
нуо све присутне гледаоце.

Соаре у руском посланству
Г. Дјаченко, отправник послова
царског руског посланства, дао је
другог дана Ускра у просторијама
посланства сјајно соаре, на ком су
присутствовали Њ. Њ. Кр. Кр. В. В.
Књаз Господар, Књаз Нашљедник
и Књагиња Нашљедница и Њ. В.
Књаз Петар, наши министри, ди-
пломатски кор и други одлични
гости.

Вратио се с одсуства. Г. Ко-
лушев, отправник послова краљев-
ског бугарског посланства, вратио
се прексиноћ на Цетиње. Г. Колу-
шев провео је био краће одсуство
у Софији.

Одличан гост на Цетињу. Од
прекјуче у нашој средини борави
као туриста г. др. Данев, бивши
бугарски министар предсједник Г.
др. Данев је одличан бугарски др-
жавник и родољуб, велики Словен-
ин и један од веома заслужних
синова свога народа.

Имао је част бити примљен од
Господара у аудијенцију.

Као туристи, који је први пут
посјетио Црну Гору, Господар је
г. д-ру Даневу ставио на располо-

жење Свој мали јахт, којим је од-
лични путник учинио излет по
Скадарском Језеру.

Вечерас је г. др. Данев позват
на вечеру код Њ. Кр. В. Књаза
Господара.

Помиловање Слатињана. Њ. Кр.
В. К. Господар благоволио је пу-
тем највише владачке милости
ослободити од даљег издржавања
казне петнајест Слатињана, који су
од Војног Суда у Колашину били
осуђени као саучесници у познатом
Ђинићевом злочину.

Милост Господарева увијек је била
велика и племенита. На зрацима
њене топлоте евог почињу се гри-
јати чак и неки од оних, који
имају најмање оправдања за наду
у њу.

Не може се знати, до којих ће
се граница владачка милост из-
ливати на лица, која због свога ве-
ликог гријеха према отаџбини ни
од кога с разлогом не могу доби-
ти сажалење. Наш народ, који је
дубоко прожет свијешћу о држав-
ним интересима, никако се не може
помирити с мишљу, да би на далеко
позната доброта срца нашег Гос-
подара имала да обухвати, ма и у
најмањој мјери, и онакве злочинце,
који су било свјесно, било несвјес-
но хтели да разруше Црну Гору.

Црногорци су, као и сви јунаци
и витезови, племените душе и бо-
лећива срца. Ипак, они се надају,
кад је у питању добро наше те-
ковине, наше миле Црне Горе, за
коју је Господар поднио највише
мука, док ју је успео до висине
данашњег гласа, да ће Господар
прије бити готов учинити лично
Себи велику жалост, него ли уди-
јелити Своју милост и онима, који
је, због свога великог гријеха пре-
ма отаџбини, по општем народном
схватању, никако не заслужују.

Унапријеђени. Указом Његовог
Краљ. Височанства Књаза Господара
унапријеђен је у чин врш. дуж-
шефа статистичког одсека у рангу
секретара прве класе г. Мићун М.
Павићевић, досадашњи статистичар
у рангу секретара друге класе Мини-
старства Ун. Дјела, и у чин секретара
треће класе г. Перо Милошев Почек,
досадашњи писар прве класе истог
Министарства. Наша искрена чести-
тања

Читаоцима. Данашњи број „Це-
тињског Вјесника“ ушљед ускрш-
њих празника излази само на пола
табака.

БЕЗ КОНКУРЕНЦИЈЕ

Јављамо свима заинтересованим
да смо добили заступништво за
Црну Гору

АПАРАТА И ЦИЛИНДЕРА

И СВИХ ПОТРЕБИТИХ СТВАРИ ЗА ТОЧЕЊЕ ПИВА
ОД ЧУВЕНЕ ФИРМЕ

ANTONIO GÄRTNER

која је одликована златном медаљом
на изложби у Горици 1904. г.

Продајемо све по најумјеренијим
цијенама и по жељи:

Франко борд Бар, Котор или у
нашем депозиту у Подгорици.

С особитим поштовањем
26 Борђије Бр. Радојковић.

ТРГОВЦИМА

Примамо поруџбине
САПУН ЗА ПРАЊЕ

„L'arrosoir“ са 72 „ула“ и „Notre Dame“
са 60 „ула“.

Да је ова врста сапуна најбоља свије-
доче преко 10 награда, које је одговарна
фабрика на разним изложбама добила.

Подгорица.
Чубрановић и Друг.
заступници
saponerie a vapeur
P. Boiffilsa J. B. Ribe
Marsiglia.

710